

บทที่ 5

สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

5.1 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ระยะก่อสร้าง) โครงการ
โรงงานผลิตเบียร์ ของ บริษัท โรงเบียร์ตะวันแดง 1999 จำกัด ระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2566
จำนวนทั้งหมด 15 หัวข้อ ได้แก่

มาตรการทั่วไป ระยะก่อสร้าง

1. มาตรการทั่วไป
2. เศรษฐกิจและสังคมและการมีส่วนร่วมของประชาชน

ระยะก่อสร้าง

1. ทรัพยากรดินและการชะล้างพังทลายของดิน
2. คุณภาพอากาศ
3. ระดับเสียง
4. คุณภาพน้ำ
5. คุณภาพน้ำใต้ดิน
6. การใช้ประโยชน์ที่ดิน
7. การคมนาคมขนส่ง
8. การจัดการของเสีย
9. สภาพเศรษฐกิจ-สังคม
10. การประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน
11. อาชีวอนามัยและความปลอดภัย
12. สาธารณสุขและสุขภาพ
13. พื้นที่สีเขียว

ทางโครงการสามารถปฏิบัติตามครบถ้วนทุกหัวข้อตามที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมิน
ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ยกเว้นดังต่อไปนี้

1. มาตรการที่ปฏิบัติได้แต่ไม่มีประสิทธิภาพ

1.1 หัวข้อมาตรการ : เศรษฐกิจและสังคม และการมีส่วนร่วมของประชาชน

รายละเอียดมาตรการ :

- จัดตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อทำหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ การติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการเฝ้าระวังปัญหาสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานโครงการ ตลอดจนวินิจฉัยและเร่งแก้ไข ข้อร้องเรียนของประชาชน
- กำหนดให้มีการจัดอบรมคณะกรรมการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการ เช่น แผนการตรวจวัด กฎหมายควบคุมด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น โดยกำหนดให้ดำเนินการภายหลังเห็นชอบภายใน 6 เดือน และเป็นประจำทุกครั้งที่มีการปรับหรือแต่งตั้งคณะกรรมการฯ อีกครั้ง

เหตุผล : โครงการอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำเอกสารเพื่อจัดตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA Monitoring Committee)

แนวทางหรือแผนการดำเนินการแก้ไข : โครงการได้นำเสนอการจัดตั้งคณะกรรมการฯ ในที่ประชุมร่วมกับบริษัท ตะวันแดง 1999 จำกัด เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2566 และมีแผนดำเนินการจัดตั้งให้แล้วเสร็จภายในช่วงต้นปี 2567 และนำเสนอรายงานฉบับถัดไป

1.2 หัวข้อมาตรการ : คุณภาพอากาศ

รายละเอียดมาตรการ : ปลุกต้นไม้รอบพื้นที่โครงการตามผังพื้นที่สีเขียว เพื่อลดการกระจายของฝุ่นละออง

เหตุผล : โครงการอยู่ระหว่างการดำเนินงานก่อสร้าง

แนวทางหรือแผนการดำเนินการแก้ไข : ซึ่งหากแล้วเสร็จโครงการจะดำเนินการปลุกต้นไม้รอบพื้นที่โครงการตามผังพื้นที่สีเขียว อย่างไรก็ตามโครงการมีการเว้นไม้ยืนต้นที่มีอยู่แล้วบริเวณรอบพื้นที่โครงการเพื่อใช้เป็นแนวป้องกันการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง

2. มาตรการที่ไม่ได้ปฏิบัติ

2.1 หัวข้อมาตรการ : คุณภาพน้ำ

รายละเอียดมาตรการ :

- จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปที่สามารถรองรับน้ำเสียได้ไม่น้อยกว่า 40 ลูกบาศก์เมตร/วัน และบ่อบำบัดน้ำทิ้ง ขนาดความจุไม่น้อยกว่า 1 วัน
- กำหนดให้บ่อบำบัดน้ำทิ้ง (Holding pond) ที่รองรับน้ำทิ้งจากคณงานและกิจกรรมการก่อสร้างด้วยแผ่นพลาสติกกันซึมชนิดความหนาแน่นสูง (HDPE)

เหตุผล : โครงการอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำทิ้ง (Holding pond)

แผนการดำเนินการ : โครงการมีแผนดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปี 2567

2.2 หัวข้อมาตรการ : คุณภาพน้ำใต้ดิน

รายละเอียดมาตรการ : บ่อบำบัดน้ำทิ้ง (Holding pond) และบ่อบำบัดน้ำทิ้งฉุกเฉิน (Emergency pond) ด้วยแผ่นพลาสติกกันซึมชนิดความหนาแน่นสูง (HDPE) โดยดำเนินการให้เสร็จสิ้นในแต่ละบ่อบำบัดก่อนที่จะมีการปล่อยน้ำเข้าบ่อบำบัด เพื่อป้องกันแผ่นพลาสติกกันซึมชนิดความหนาแน่นสูง (HDPE) แตกเสียหาย

เหตุผล : โครงการอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำทิ้ง (Holding pond) และบ่อบำบัดน้ำทิ้งฉุกเฉิน (Emergency pond)

แนวทางหรือแผนการดำเนินการแก้ไข : โครงการมีแผนดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปี 2567

2.3 หัวข้อมาตรการ : การคมนาคมขนส่ง

รายละเอียดมาตรการ : ประชาสัมพันธ์ให้ผู้สัญจรใช้ถนนที่ผ่านบริเวณพื้นที่ก่อสร้างได้ทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์ ให้ใช้ความระมัดระวังเมื่อจะสัญจรผ่าน รวมทั้งติดป้ายแสดงชื่อโครงการ เจ้าของโครงการ ระบุวันเริ่มต้นโครงการและวันสิ้นสุดโครงการ ชื่อผู้รับเหมาก่อสร้าง และบริษัท โรงเบียร์ตะวันแดง 1999 จำกัด พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ ให้ผู้ใช้รถใช้ถนนรับทราบ

เหตุผล : โครงการไม่จัดทำติดป้ายแสดงชื่อโครงการ เจ้าของโครงการ ระบุวันเริ่มต้นโครงการและวันสิ้นสุดโครงการ ชื่อผู้รับเหมาก่อสร้าง และบริษัท โรงเบียร์ตะวันแดง 1999 จำกัด พร้อมหมายเลขโทรศัพท์

แผนการดำเนินการ : โครงการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานก่อสร้างให้ประชาชนในบริเวณใกล้เคียง
รับทราบโดยผ่านแผ่นพับประชาสัมพันธ์

2.4 หัวข้อมาตรการ : การประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน

รายละเอียดมาตรการ : เข้าร่วมประชุมประจำเดือนของหมู่บ้านในรัศมี 0-3 กิโลเมตร หรือประชุม
แทรกวาระที่สำนักงานเทศบาล/อบต. อย่างน้อย 1 ครั้งในระยยะก่อสร้าง เพื่อเพิ่มการรับรู้ข้อมูลข่าวสารโครงการ
โรงงานผลิตเบียร์ ให้กับชุมชนรวมทั้งสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงงานกับชุมชน

เหตุผล : โครงการมีการประชาสัมพันธ์งานก่อสร้างผ่านการประชุมคณะกรรมการติดตามตรวจสอบ
ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของบริษัท ตะวันแดง 1999 จำกัด

แผนการดำเนินงาน : โครงการมีแผนดำเนินการภายในปี 2567

2.5 หัวข้อมาตรการ : การประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน

รายละเอียดมาตรการ : ติดป้ายประกาศประชาสัมพันธ์บริเวณหน้าพื้นที่ตั้งโครงการ ในระยะก่อสร้าง
โครงการ เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารของโครงการ โดยระบุข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เช่น ชื่อโครงการ แผนการ
ก่อสร้างโครงการ บริษัทผู้รับเหมา บริษัทเจ้าของโครงการ ผู้ประสานงาน และหมายเลขโทรศัพท์ รวมทั้งช่องทาง
การติดต่อสื่อสาร และรับเรื่องร้องเรียน กรณีได้รับผลกระทบจากการดำเนินการโครงการ เป็นต้น

เหตุผล : โครงการไม่จัดทำติดป้ายแสดงชื่อโครงการ เจ้าของโครงการ ระบุวันเริ่มต้นโครงการและวัน
สิ้นสุดโครงการ ชื่อผู้รับเหมาก่อสร้าง และบริษัท โรงเบียร์ตะวันแดง 1999 จำกัด พร้อมหมายเลขโทรศัพท์

แผนการดำเนินการ : โครงการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานก่อสร้างให้ประชาชนในบริเวณใกล้เคียง
รับทราบโดยผ่านแผ่นพับประชาสัมพันธ์

2.6 หัวข้อมาตรการ : พื้นที่สีเขียว

รายละเอียดมาตรการ :

- จัดให้มีพื้นที่สีเขียว ขนาด 19.79 ไร่ (ร้อยละ 12.94 ของพื้นที่โครงการ) ซึ่งจะทำการปลูกไม้ยืน
ต้นตามแนวรั้วรอบพื้นที่โครงการโดยไม้ยืนต้นที่นำมาปลูกกำหนดให้มีความสูงที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโต เช่น
ต้นสัก ต้นพยูง ต้นพฤษภ ต้นประดู่ ต้นขี้เหล็ก ต้นสะเดา ต้นยางนอย เป็นต้น (รวมถึงพันธุ์ไม้ชนิดอื่นๆ เพื่อปลูก
ทดแทน ในกรณีพันธุ์ไม้ที่ปลูกไม่เจริญเติบโต) โดยปลูกไม้ยืนต้น 3 ชั้นเรือนยอด อย่างน้อย 3 แถว สลับฟันปลา

- บำรุงรักษาพื้นที่สีเขียวให้อยู่ในสภาพสวยงามตลอดเวลาโดยจัดสรรงบประมาณการดำเนินการเพื่อดูแลอย่างเพียงพอทุกปี เช่น งบประมาณในการซ่อมบำรุงต้นไม้ ดูแลต้นไม้ พันธุ์ไม้ และปุ๋ย ค่าจ้างดูแลต้นไม้ เป็นต้น

- กรณีที่พบว่าไม้ตายให้ปลูกทดแทน ภายในระยะเวลาประมาณ 1 เดือน

เหตุผล : โครงการอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง

แผนการดำเนินการ : โครงการมีแผนดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปี 2567 โดยในการออกแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินได้จัดสรรให้มีพื้นที่สีเขียว ประมาณ 19.79 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 12.94 ของพื้นที่โครงการทั้งหมด ทั้งนี้โครงการมีการเว้นแนวต้นไม้บริเวณรั้วรอบพื้นที่โครงการเพื่อใช้เป็นแนวกันชน (Buffer Zone)

5.2 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ระยะก่อสร้าง) โครงการโรงงานผลิตเบียร์ ของ บริษัท โรงเบียร์ตะวันแดง 1999 จำกัด ระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2566 จำนวนทั้งหมด 8 หัวข้อ ได้แก่

1. คุณภาพอากาศในบรรยากาศ
2. ระดับเสียง
3. คุณภาพน้ำ
 - 3.1 คุณภาพน้ำผิวดิน
 - 3.2 คุณภาพน้ำใต้ดินโดยรอบพื้นที่โครงการ
 - 3.3 คุณภาพน้ำใต้ดินภายในพื้นที่โครงการ
4. คุณภาพดิน
5. การจัดการของเสีย
6. การคมนาคมขนส่ง
7. การบันทึกอุบัติเหตุ
8. เศรษฐกิจและสังคม

ทางโครงการสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดทุกหัวข้อตามที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ และผลการตรวจวัดส่วนใหญ่มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามที่ระบุไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานที่หน่วยงานราชการกำหนด ยกเว้นดังต่อไปนี้

1. หัวข้อมาตรการ : ระดับเสียง

ดัชนีที่มีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด : ค่าระดับเสียงรบกวน บางช่วงเวลาในชุมชนบ้านเขาน้อย บริเวณทิศตะวันตก

เกณฑ์มาตรฐาน : ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดค่าระดับเสียงการรบกวนและระดับเสียงที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน พ.ศ. 2548 และประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 29 (พ.ศ. 2550) เรื่องค่าระดับเสียงรบกวน (กำหนดระดับเสียงรบกวนต้องไม่เกิน 10 เดซิเบล(เอ))

สาเหตุ : กิจกรรมต่างๆ โดยรอบพื้นที่ตรวจวัดทั้งกิจกรรมชุมชนและอุตสาหกรรม ตลอดจนเสียงจากการจราจรที่สัญจรผ่านพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งทำให้เกิดระดับเสียงสูงขึ้นในระยะเวลาสั้นๆ

แนวทางแก้ไข : โครงการดำเนินการตามมาตรการควบคุมด้านเสียง โดยกำชับบริษัทรับเหมาให้ดำเนินกิจกรรมการก่อสร้างที่ก่อให้เกิดเสียงดังหรืออาจมีผลกระทบต่อชุมชนเฉพาะในช่วงกลางวัน (เวลา 08.00-17.00 น.) เพื่อไม่ให้เกิดการรบกวนการพักผ่อนของประชาชน จัดให้มีแนวต้นไม้บริเวณติดชุมชน พร้อมทั้งควบคุมและจำกัดความเร็วรถบรรทุกช่วงที่วิ่งผ่านย่านชุมชนให้ไม่เกิน 40 กิโลเมตร/ชั่วโมง นอกจากนี้จัดให้มีมาตรการลดระดับเสียงดังจากเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการก่อสร้าง ได้แก่ การปฏิบัติตามคู่มือ การบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนซ่อมแซมดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพดีตลอดเวลาและบำรุงรักษาเครื่องจักรตามระยะเวลาที่กำหนดเพื่อป้องกันเสียงดังจากเครื่องจักร

2. หัวข้อมาตรการ : คุณภาพน้ำ

2.1 คุณภาพน้ำผิวดิน

ดัชนีที่มีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด :

- บริเวณห้วยโตนด หมู่ที่ 13 ตำบลหนองแขง ตัวแทนพื้นที่ชุมชนใกล้เคียงโครงการ : ปริมาณ BOD และ Fecal Coliform Bacteria

- บริเวณคลองชลประทานที่เชื่อมต่อกับระบบระบายน้ำฝนของโครงการ ตัวแทนแหล่งร่อนน้ำฝนที่ระบายออกจากโครงการ : ปริมาณ Fecal Coliform Bacteria

- บริเวณคลองชลประทานที่บรรจบกับห้วยโตนด ตัวแทนพื้นที่ชุมชนใกล้เคียงโครงการ : ปริมาณ BOD

สาเหตุ : ทั้งนี้จากสภาพแวดล้อมบริเวณตรวจวัด พบว่าน้ำมีลักษณะขุ่น สีเหลือง พบตะกอนสีดำ ปริมาณน้อย บริเวณโดยรอบมีพืชปกคลุมแม่น้ำเนื่องจากเป็นแหล่งน้ำตามธรรมชาติ อีกทั้งเป็นแหล่งน้ำที่ไหลผ่านพื้นที่ชุมชนอาจมีการปนเปื้อนของน้ำทิ้งจากชุมชน เช่น การใช้ห้องน้ำ-ห้องส้วม และไหลผ่านพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งมีการเลี้ยงสัตว์แบบปล่อย จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ปริมาณมลสารมีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด

แนวทางแก้ไข : โครงการมีการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำผิวดินเป็นประจำทุกปี อย่างไรก็ตามโครงการไม่ได้มีการระบายน้ำทิ้งออกสู่ภายนอกโครงการ ดังนั้นผลกระทบต่อคุณภาพน้ำผิวดินจึงไม่ได้มีสาเหตุมาจากการดำเนินการของโครงการ

2.2 คุณภาพน้ำใต้ดิน

ดัชนีที่มีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด :

- บริเวณหมู่ 8 บ้านหนองจาง (GW1) : ค่า Color, Hardness ปริมาณ TDS, Cl^- , As, Mn, Total Coliform Bacteria
- บริเวณหมู่ 16 บ้านหนองเต่า บ้านเลขที่ 204 (GW2) : ค่า Hardness ปริมาณ TDS, As, Total Coliform Bacteria
- บริเวณหมู่ 12 บ้านรางดู่ (GW4) : ค่า Hardness ปริมาณ TDS, , As, Total Coliform Bacteria
- บริเวณหมู่ 10 รร.บ้านชัยผา (GW5) : ค่า Hardness ปริมาณ TDS, As, Total Coliform Bacteria

สาเหตุ : เนื่องจากพื้นที่โดยรอบชุมชนมีสภาพเป็นแนวภูเขาสลับกับเนินเขาเล็กๆ มีการซึมผ่านของน้ำจากชั้นหินบริเวณภูเขาไปสู่แหล่งน้ำใต้ดิน อีกทั้งบริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งอาจมีการสะสมของสารเคมีจากปุ๋ยทางการเกษตร ตลอดจนมีแบคทีเรียปะปนอยู่ตามธรรมชาติ เมื่อมีการซึมผ่านของน้ำจากชั้นดินลงสู่แหล่งน้ำใต้ดิน จึงอาจทำให้เกิดการปนเปื้อนของแร่ธาตุและมลสาร ส่งผลให้ปริมาณมลสารมีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด

แนวทางแก้ไข : จากสภาพลักษณะของภูมิประเทศและกิจกรรมในพื้นที่ศึกษา ซึ่งมีผลต่อคุณภาพน้ำใต้ดิน อย่างไรก็ตามโครงการมีการควบคุมกิจกรรมที่อาจส่งผลต่อคุณภาพน้ำใต้ดิน เช่น การปูพื้นด้วย HDPE ภายในบ่อบำบัดน้ำเสียและบ่อพักน้ำทิ้ง การจัดเก็บสารเคมีในอาคารปูพื้นด้วยคอนกรีต

5.3 สรุปประเด็นหรือมาตรการที่ได้ปฏิบัติโดยปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากการดำเนินงานที่ผ่านมาสามารถป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมบูรณ์ หรือมาตรการดังกล่าวไม่มีความจำเป็นต้องปฏิบัติอีกต่อไป

การปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ระยะก่อสร้าง) โครงการโรงงานผลิตเบียร์ ของ บริษัท โรงเบียร์ตะวันแดง 1999 จำกัด ระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2566 ทางโครงการไม่พบมาตรการที่ต้องดำเนินการดังกล่าว

๔